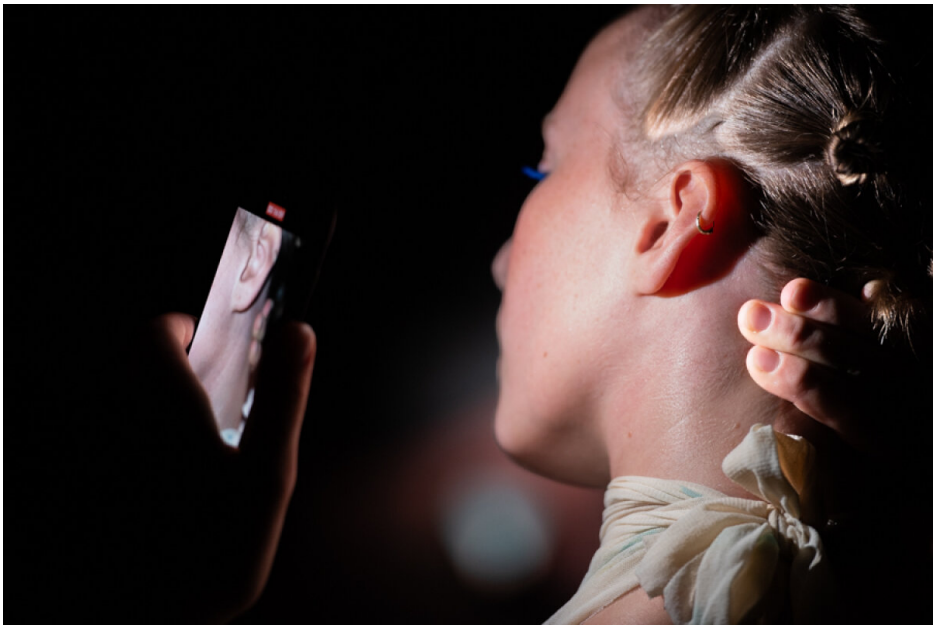


Shame on us

REBECCA DE TORO-GARLAND GARCIA

Bekende beelden, beperkte gedachten



Klaas Tindemans
Gezien op 02 augustus 2023
Dactylo De Grote Post, Oostende, in het kader van TAZ 2023

Rebecca de Toro-Garland Garcia volgde de dansopleiding aan het Antwerpse Conservatorium. In ‘Shame on Us’ laat ze vier dansers (Thorunn Gudmundsdottir, Héctor Espuela, Émile Wendt, Aster Henderieckx) hun eigen lichaam verkennen. Ze bewegen in een donkere ruimte. Het publiek zit er met de neus op. Een korte voorstelling, nauwelijks een halfuur, een korte recensie ook.

03 AUGUSTUS 2023

De suppoosten van de dactylozaal in De Grote Post vragen dat we keurig de plaatsen één voor één vullen, en niet zomaar, zoals doorgaans gebeurt, willekeurig een plaats kiezen. In een haast choreografische discipline doen we dat ook netjes, terwijl we een eerste blik werpen op vier lichamen, schaars verlicht, op een kleine dansvloer waar stoelen in een vierkant omheen staan.

Nochtans zijn de bewegingen van de dansers niet strak gedisciplineerd. Ze zoeken naar licht, dat enkel komt uit het ‘zaklampje’ van hun telefoons. Als je goed kijkt, zie je op de schermpjes ook details van hun lichamen. Heel veel dynamiek stralen de dansers aanvankelijk niet uit. Het is een traag onderzoek, zonder geluid. Dat gebrek aan licht en geluid maakt de performance, toch enkele minuten lang, fascinerend.

Maar daarna wordt het voorspelbaar. ‘Shame on Us’ wordt aangekondigd als een voorstelling over schaamte en al te kwetsbaar zelfvertrouwen. De spelers doen ook hun best om daar iets van te suggereren, maar de voorzichtige toenadering tussen de dansers kondigt zich te gemakkelijk aan: de ruimte wordt nóg meer verkleind, en het eindigt in een omstrengeling. Ondertussen hebben ze zich ook laten gaan op *hardcore techno* (Brutalismus 3000), en onder de finale symbiose zit *ambient* (Aphex Twin), die in mijn oren wat melig klonk.

Met een grove veralgemening zou je kunnen zeggen dat dans altijd gaat over aantrekken en afstoten: waar en wanneer kunnen lichamen elkaar raken, welke betekenis die pogingen en de eventueel resulterende contacten krijgen, wat ze bij elkaar uitlokken. Of die choreografische dynamiek bepaalde gevoelens

uitdrukt, of losmaakt bij een publiek, dat is een open vraag, maar soms is die verbinding tussen lichamelijk gebaar en gesuggereerde betekenis té direct, té eenduidig.

Je ontcijfert dat eenvoudige teken, maar daar houdt het op.

Dat is precies het probleem bij ‘Shame on Us’. Door het thema van de performance zo onomwonden te poneren, creëer je een verwachting, die op de vloer perfect ingevuld wordt. Dat is heel even fascinerend, maar daarna verdwijnt elke verrassing – en dus elke betekenis die van het elementaire patroon aantrekken/afstoten afwijkt -. Schijnbare abstractie in de bewegingen, of het nu maaiende armen, subtiele aanrakingen op het eigen of andermans gelaat, of brutale, schokkende *moves* met open gespreide benen zijn, is meteen een uitdrukking van een gevoel. Je stelt als toeschouwer iets vast – bijvoorbeeld een gebrek aan zelfvertrouwen om de ander te (be-)naderen –, je ontcijfert dat eenvoudige teken, maar daar houdt het op.
De volgende beweging, opnieuw een rechtstreekse uitdrukking van een verlangen, ligt voor de hand. Anders dan bijvoorbeeld bij contactimprovisatie, waar de lichamelijke nabijheid er juist op gericht is om onverwachte bewegingen te maken (of af te remmen), ontstaat er zelden iets dat je prikkelt, het zijn gekende gevoelens – aarzeling en schaamte, zoals aangekondigd –, maar te weinig verbeelding, te weinig onverwachte wending, letterlijk en figuurlijk. Als oefening is dit verdedigbaar: het verkennen van je eigen en elkaars lichaam als danser begint bij clichés, onvermijdelijk. Maar of dit volstaat voor een volwaardige voorstelling, dat is iets anders.